29 lipca – 3 września 2002

POLISH SPELEO EXPEDITION

PICOS 2002

organizator: SPELEOCLUB WROCŁAW

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Wyprawa PICOS 2002 działała w masywie zachodnim (El Cornion) Picos de Europa na zaproszenie Federacion Asturiana de Espeleologia za zezwoleniem Parque Nacional de Picos de Europa. Granicę terenu przydzielonego do eksploracji tworzy linia biegnąca przez: Torre de la Canal Parda - Torre de los Traviesos - Tiro la Llera - Torre de los Cabrones - Punta Gregoriana - Pica de la Jorcada - Pico Conjurtao - Porru Curenes - Sierra Robecas - Cantolimpou - Porra la Altiquera - camino de los Barrastrosas - Pico de los Asturianos.

Trzon wyprawy stanowili:
Przemysław Derkacz - SPELEOCLUB WROCŁAW,
Zbigniew Grzela - SPELEOCLUB WROCŁAW,
Tomasz Haba - SPELEOCLUB WROCŁAW,
Marek Jędrzejczak, - SPELEOCLUB WROCŁAW,
Piotr Keller – SPELEOKLUB ŚWIĘTOKRZYSKI,
Paweł Michalski - SPELEOCLUB WROCŁAW,
Michał Saganowski - SPELEOCLUB WROCŁAW.
Dodatkowo wzięli w niej udział:
Rafał Knap - SPELEOKLUB ŚWIĘTOKRZYSKI,
Lech Kuleszyński - SPELEOKLUB ŚWIĘTOKRZYSKI,
Anna Machul - SPELEOKLUB ŚWIĘTOKRZYSKI,
Łukasz Pol - SPELEOCLUB WROCŁAW,
Maciej Wywrocki - SPELEOCLUB WROCŁAW
oraz niezrzeszeni – Andrzej Baltyn, Marcin Boksa, Olga Sawicka.

Wyprawa rozpoczęła się 29 lipca i zakończyła 3 września.
Bazę wyprawy założono od razu na Los Barrastrosas (2020 m n.p.m.), rezygnując tym samym z bazy dolnej.

Celem wyprawy była kontynuacja eksploracji prowadzonej przez Polaków od 1978 r. (przez Speleoclub Wrocław od 1991 r.) w tzw. polskiej strefie eksploracyjnej. W szczególności przewidywano następującą działalność:

- kontynuację rozpoczętej w 2001 r. eksploracji w jaskini B-12. (dł. 850m, gł. 404m);
- eksplorację powierzchniową zachodnich zboczy Pica la Jorcada (północno-wschodnia część strefy C) i obszaru położonego pomiędzy Joon de los Desvios a Canalon del Conjurtau (południowo-wschodnia część strefy D).

B-12

Odkryty w czasie ubiegłorocznej wyprawy otwór B-12 jest położony na wysokości 2070m n.p.m., co pozwalało sądzić, że potencjalna głębokość tej jaskini to ok. 750m. Przypuszczano, że poznanie tej jaskini do dna mogłoby otworzyć najłatwiejszą drogę dotarcia do strefy syfonalnej Joon de los Desvios, która zbiera wodę z takich dużych obiektów (osiągających pod tym kotłem strefę zrównań) jak: Sistema del Jou de la Canal Parda (A-30/A-24/A-25/A-1 - 903m), Pozu del Porru de la Capilla (A-11 –863m), Sistema Conjurtao (2-6/1-6 –655m), Sistema del Canalon de los Desvios (F-18/F-17/F-15 –542m). Podczas poprzedniej

wyprawy przy długości 850m i rozciągłości poziomej 165m osiągnięto wówczas głębokość 404m. Rozpoczynając w tym roku działalność na poziomie -396, po pokonaniu 953m ciągu głównego, na poziomie -703m dokonano połączenia z "Sistema del Canalon de los Desvios" (F-18/F-17/F-15). Przed połączeniem, system ten, przy głębokości 542m posiadał długość 2118m i 422m rozciągłości.
Otwór B-12 jest najwyższym otworem systemu i jaskinia ta ze swoją rozciągłością 384m i długością 1803m znacznie rozbudowuje go na południe. Obecnie "Sistema del Canalon de los Desvios" ma 733m głębokości, 3921m długości i 711 m rozciągłości stając się drugim, co do długości i trzecim, co do głębokości systemem jaskiniowym polskiej strefy eksploracyjnej w Picos de Europa.

Strefa C

W trakcie wyprawy przeszukano zachodnie zbocza Pica la Jorcada na obszarze ograniczonym przez przełęcz oddzielającą Redondo del Conjurtau od Pica la Jorcada, przełęcz Jorcada Blanca i kocioł Joon de los Desvios. Odkryto łącznie 8 nowych obiektów o głębokości nie przekraczającej 80m. Niektóre z nich mogą być typowane do dalszej eksploracji pod warunkiem podjęcia znacznych nakładów pracy.

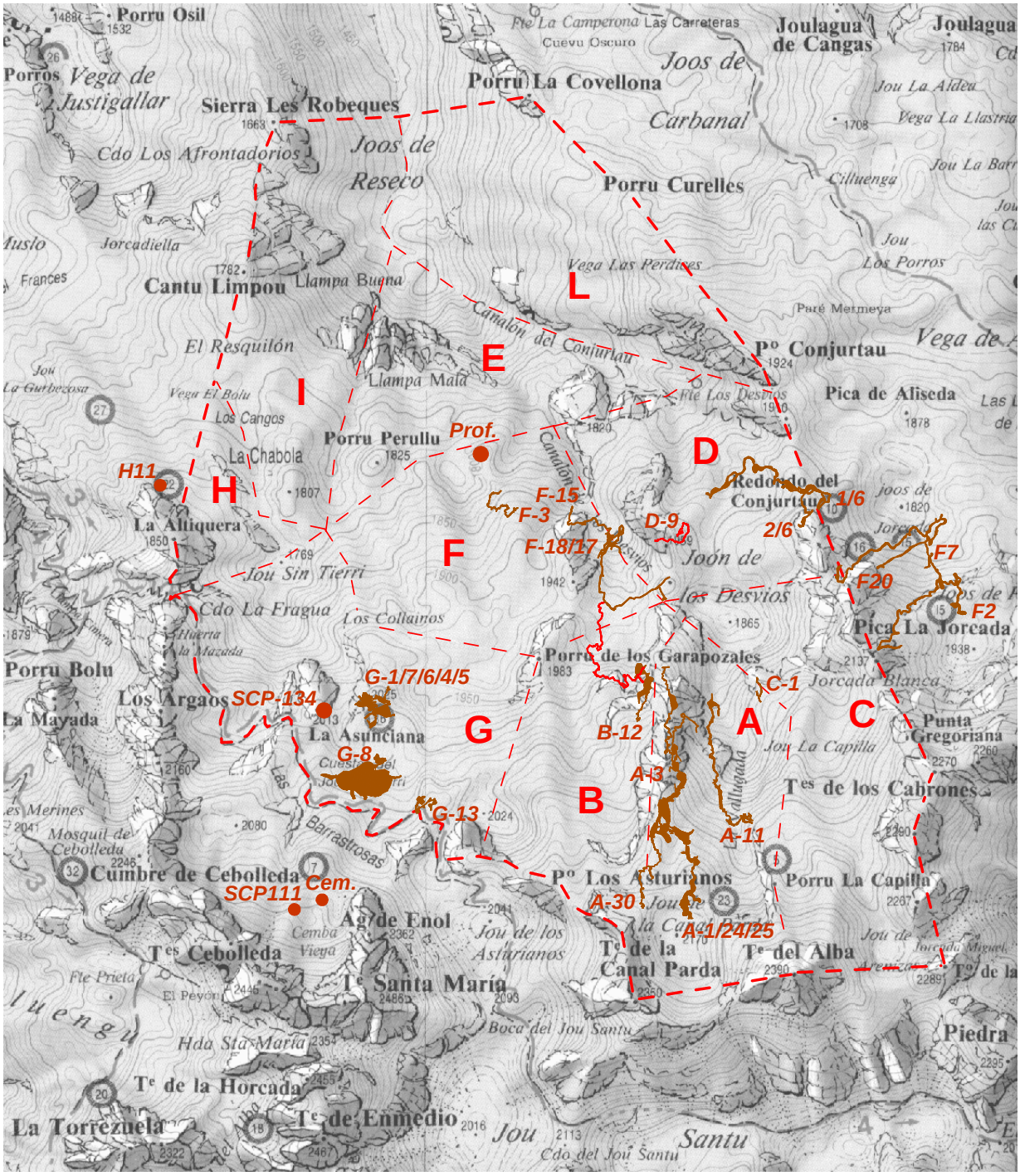
Strefa D

Eksplorację powierzchniową prowadzono również w obszarze położonym po północnej stronie Joon de los Desvios. Odkryto 8 nowych obiektów o maksymalnej głębokości 65m oraz jaskinię D-9. Działalności nie zakończono ze względu na podjęcie eksploracji jaskini D-9.

D-9

Otwór tej jaskini położony jest na wysokości 1922m n.p.m. stwarzając potencjalne możliwości uzyskania w tej jaskini ok. 600m głębokości. W trakcie wyprawy po pokonaniu 503m długości ciągu głównego, przy rozciągłości 118m

Rys. 1 Polska strefa eksploracyjna w masywie zachodnim Picos de Europa

Granica rejonu | Granica strefy | A Symbol strefy | Jaskinie | Jaskinie eksplorowane w 2002 r. | A-4 Symbol otworu

Jaskinie:

A-30, A-1/24/25 Sistema del Jou de la Canal Parda (-903 m, 4 401 m)	A-11 Pozu del Porru la Capilla (-863 m, 1 593 m)	SCP 111, Cem. Sistema Cembavieja (-810 m, ?)	B-12, F-18/17, F-15 Sistema del Canalon de los Desvios (-733 m, 3 921 m)
2/6, 1/6 Sistema Conjurtao (-655 m, 2 435 m)	F2, F7 Sistema Jorcada Blanca (-594 m, ?)	F20 Pozo del Redondo (-582 m, ?)	A-3 Pozu del Porru de los Garapozalws (-432 m, 765 m)
G-13 bez nazwy (-429 m, 623 m)	H-11 Sima de la Porra la Altiquera (-418, ?)	D-9 bez nazwy (-324 m, 503 m)	F-3 Sima de los Desvios (-323 m, 702 m)
G-1/7/6/4/5 Red de los Barrastrosas (-322 m, ?)	SCP 134 bez nazwy (-240 m, ?)	Prof. Sima Profunda (-204 m, ?)	Wykonano na podstawie: Miguel Angel Adrados, El Cornion, Mapa Excursionista, w skali 1 : 25 000

osiągnięto głębokość 324m. Niestety ze względu na znaczne pogorszenie się pogody w ostatniej części wyprawy eksploracji w tej jaskini nie ukończono. Problem jest otwarty i kolejna ok. 70m głębokości studnia będzie celem przyszłorocznej wyprawy. Umiejscowienie otworu i rozwój dotychczas poznanych partii pozwala przypuszczać, że jaskinia ta połączy się z Sistema del Canalon de los Desvios (B-12/F-18/F-17/F-15 –733m). Ewentualne połączenie przy zachowaniu dotychczasowej deniwelacji znacznie rozbuduje system w kierunku wschodnim i powiększy jego długość do ok. 5km. Tym samym byłby to najdłuższy system w polskiej strefie eksploracyjnej Picos de Europa.

Podsumowanie

Tegoroczną wyprawę należy uznać za udaną. Łącznie w liczących się obiektach (tzn. wyłączając jaskinie płytsze od 100m) odkryto i udokumentowano blisko 1,5km ciągów o łącznej deniwelacji ponad 600m. Odkrycia te spowodowały znaczne poszerzenie stanu wiedzy na temat środkowo-wschodniej części polskiej strefy eksploracyjnej wytyczając tym samym cele dla przyszłych wypraw.

Tab. 1 Najgłębsze jaskinie polskiej strefy eksploracyjnej w masywie zachodnim Picos de Europa

Lp	Nazwa	Symbol otworu	Głębokość [m]	Długość [m]	Rozciągłość [m]	Rok, klub, rezultat
1.	Sistema del Jou de la Canal Parda (Pozu del Pico de los Asturianos - Sima de la Torre de los Traviesos o de los Organos)	A-30 (0) A-24 (-13) A-25 (-14) A-1 (-22)	-903	4 401 + ok. 450	760	1974, SCOF, -330 w A-1 1975, SCOF, -416 w A-1 **1989, SKG, -265 w A-30** **1991, SCW, -552 w A-30** **1994, SCW, -726 w A-30** **1995, SCW, połączenie A-1 z A-30** **1996, SCW, -903**
2.	Pozu del Porru la Capilla	A-11	-863	1 593	440	**1984, SG, -180** **1986, STJC, -400** **1987, SG, -863**
3.	Sistema del Canalon de los Desvios	B-12 (0) F-18 (-191) F-17 (-215) F-15 (-227)	-733	3 921 + ok. 50	711	**1994, SCW, -501 w F-17/F-18** **1995, SCW, połączenie F-15 z F-17/F-18** **1998, SCW, -542** **2001, SCW, -404 w B-12** **2002, SCW, połączenie B-12 z F-18/F-17/F-15**
4.	Pozu del Porru de los Garapozales	A-3	-432	765	189	1975 ?, SCOF ?, -60 ? **1998, SCW, -432**
5.		G-13	-429	623	82	**1989, SGKWW, -429**
6.		D-9	-324	503	118	**2002, SCW, -324**
7.	Sima de los Desvios	F-3 F-3B (-3)	-323	702	97	1973, pasterz, -100 1975, SCOF, -280 **1980, SG, -323** **2000, SCW, połączenie z F-3B**
8.	Red de los Barrastrosas	G-1 (0) G-7 (-7) G-6 (-23) G-4 (-55) G-5 (-43)	-322	?	145	1972, SCOF, -215 w G-7 1973, SCOF, -315 w G-7 połączenie G-4 z G-7 1975, SCOF, połączenie G-5 z G-4/G-7 **1998, SCW, -322, połączenie G-1/G-6 z G-4/G-7/G-5**
9.		SCP 134	-240	?	42	1984, SCP, -38 1985, SCP, -157 **1986,** SCP i **KKS, -240**
10.	Sima Profunda	Prof.	-204	?	?	**1979, SG, -188** **1980, SG, -204**

KKS	Katowicki Klub Speleologiczny	STJC	Sekcja Taternictwa Jaskiniowego Częstochowa
SCW	Speleoclub Wrocław	SCOF	Speleo Club Orsay Faculte, Orsay, Francja
SG	Speleoklub Gliwice	SCP	Espeleo - Club de la Universidad Politecnica de Valencia, Hiszpania
SGKWW	Sekcja Grotołazów Klubu Wysokogórskiego Wrocław		

Sprawozdanie sporządził:
M. Jędrzejczak